

Oznaka poročila: ARRS-RPROG-ZP-2014/40

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROGRAMU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem programu

Šifra programa	P6-0265
Naslov programa	Medkulturne literarnovedne študije
Vodja programa	24920 Tanja Žigon
Obseg raziskovalnih ur	11440
Cenovni razred	A
Trajanje programa	01.2009 - 12.2013
Izvajalci raziskovalnega programa (javne raziskovalne organizacije - JRO in/ali RO s koncesijo)	581 Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta 2565 Univerza v Mariboru Filozofska fakulteta
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6 HUMANISTIKA 6.07 Literarne vede
Družbeno-ekonomski cilj	10. Kultura, rekreacija, religija in sredstva javnega obveščanja
Raziskovalno področje po šifrantu FOS	6 Humanistične vede 6.02 Jeziki in književnost

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

2. Povzetek raziskovalnega programa¹

SLO

Pojem medkulturnosti označuje vedno širše razumljeno raziskovalno polje, ki proučuje kulturne pojave v stiku, v razlikovanju, nasprotovanju in v sorodnosti. Raziskave, ki potekajo v okviru raziskovalnega programa Medkulturne literarnovedne študije, so bile v zadnjem petletnem obdobju usmerjene na tri področja:

1. Preučevanje posredovanja literatur in kultur (konkretni recepcijski postopki na sinhroni in diahroni ravni, zakonitosti in specifične šolske literarne kanonizacije, dekanonizacije in rekanonizacije, referenčni okvir literarnih kompetenc, raziskave, namenjene kvalitetnejši pismenosti, večji bralni motiviranosti in trajnostni literarni akulturaciji).
2. Literature v neposrednih medkulturnih stikih in na medkulturnih stičiščih diskurzov (v anglofoni, nemški, avstrijski, švicarski ter v južnoslovanskih književnostih);
3. Literarno-teoretski medkulturni modeli (interdisciplinarna utemeljitev medkulturnosti, raziskave o hermenevtiki tujega in drugega).

Teoretska izhodišča raziskovanja temeljijo na literarnovednih, še posebej na kulturoloških in medkulturnih konceptih, npr. literarnotransfernih, medkulturno hermenevtičnih in imagoloških pa tudi duhovno in recepcijsko-zgodovinskih. Poleg tega smo se raziskovalci osredotočili na proučevanje in aplikacijo relevantnih teoretičnih modelov prevajanja leposlovnih in neleposlovnih besedil s poudarkom na tistih prevajalskih strategijah, ki so ključnega pomena za verodostojno in učinkovito posredovanje izhodiščnega besedila v ciljno kulturno okolje.

Poglavitni pristopi pri literarnih študijah so bili socio- in besedilno-analitični, primerjalno analitični, sistemsko-diskurzivni, literarnozgodovinski in literarnoteoretični, pristopi pri raziskavah, povezanih z didaktizacijo tujega jezika, empirični, pri tistih, ki se ukvarjajo z referenčnim okvirom literarnih kompetenc, pa deskriptivno-analitični. Pri preučevanju prenosa kulturnih specifik iz enega jezika v drugega je bila uporabljena diskurzno-naratološka metoda, osredinjena na literarno-pragmatično in medbesedilno funkcionalnost.

Raziskovalno delo je bilo usmerjeno v sinhrono in diahrono preučevanje medkulturnih stikov, ter njihove vloge in pomena v družbi nekoč in danes; preko ozaveščanja tujega v literarnih delih izsledki raziskav omogočajo razvijanje strategij, ki pripeljejo do zavestnega ravnanja z drugačnostjo in tujostjo v medkulturnih procesih in procesih kot so prevajanje, poučevanje ali preučevanje pa tudi v širše zasnovanih družbeno-etičnih kontekstih. Raziskave nadalje prispevajo k razumevanju najširšega pojavnosti medkulturnih in medjezikovnih stikov, ti pa pomenijo temelj in osnovo vsakršnih medsebojnih stikov, sovplivanja in komuniciranja med posameznimi kulturami, subkulturami, družbami in družbenimi skupinami tako na regionalni (v okviru Slovenije) kot na mednarodni in globalni ravni.

ANG

The notion of multiculturalism refers to the increasingly broadly understood research field, which studies cultural phenomena in contact, difference, opposition and according to their similarity. Research carried out within Intercultural literary studies was in the last five-year period centred on three fields:

(1) the study of the mediation of literatures and cultures (concrete reception procedures on a synchronic and diachronic level, the laws and specificities of literary canonization in schools, decanonization and recanonization, the referential framework of literary competences, research geared towards a better quality of literacy, greater reading motivation and durable literary acculturation), (2) literatures in direct intercultural contacts and in the intercultural contacts of discourses (in Anglophone, German, Austrian, Swiss and South-Slavonic literatures), (3) literary theoretical intercultural models (an interdisciplinary theoretical grounding of interculturality, research about the hermeneutics of the foreign and the other).

Theoretical bases of research are based on an array of literary-critical concepts, with special emphasis on culturological and intercultural concepts, e.g. pertaining to literary-transfer, intercultural hermeneutics and imagology, as well as the history of ideas and historical reception. The researchers have focused on the study and application of the relevant theoretical models of translating fictional and non-fictional texts, with emphasis on those translation strategies that are of key importance for a reliable and effective mediation of the source text into the target cultural milieu.

The main approaches in literary studies were socio- and textually-analytical, comparatively analytical, systemic-discursive, literary-historical and literary-theoretical, the approaches in research connected with foreign language teaching, however, were empirical, and with those that study the referential framework of literary competences, were descriptive-analytical. In studying the transfer of cultural specificities from one language into another a discursive-narratological method was used, focused on literary-pragmatic and intertextual functionality.

The research work was focused on the synchronic and diachronic study of intercultural contacts and their role and significance in society in the past and today; by becoming aware of the foreign in literary works the findings of the research group make it possible to develop strategies that lead to a conscious consideration of otherness in intercultural processes such as translation, teaching or research, and in the broadly-conceived social-ethical contexts. The research further contributes to understanding the broadest phenomenon of intercultural and interlingual contacts, which represent the basis for all sorts of contacts, co-influence and communication between individual cultures, subcultures, societies and social groups on the regional, as well as international and global level.

3. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem programu²

SLO

Raziskovalci/ke smo glede na paleto različnih tipov medkulturnih raziskav uporabljali ciljem in raziskavam ustrezne sodobne metode, od sistemske teorije do arhivskih metod, od medijskih teorij do teorij tujega in drugačnega, od novih historiografskih pristopov do teorij spolov. Pri raziskavah konkretnih besedil je bila uporabljena predvsem diskurzna analiza, saj ponuja vpogled v procese medkulturnega posredovanja na področju književnosti in kulturnega ustvarjanja nasploh. Ker medkulturno posredovanje umetnostnih besedil temelji na študiji izvornega besedila in prenosu v drug kulturni kod, so bile uporabljene tudi različne kontrastivne metode. Bralno recepcijo smo preverjali eksperimentalno, statistične analize in kvantitativni pristopi pa so bili uporabljeni pri razčlenjevanju besedilnih sprememb v medkulturnem branju besedil.

Objavljene raziskave, tako izvirni znanstveni članki, kot samostojni prispevki v monografskih publikacijah, zbornikih ali prispevki na mednarodnih konferencah, kažejo, da je skupina realizirala cilje na vseh področjih (v oklepajih so navedeni le avtorji, za objave gl. Sicris). Raziskovanje se je v zadnjem petletnem obdobju osredotočalo na tri področja: (1) proučevanje posredovanja književnosti in kultur, (2) raziskovanje književnosti v neposrednih medkulturnih stikih in (3) na interdisciplinarno utemeljitev medkulturnosti.

Ad 1) V prvem segmentu smo osvetliti konkretne recepcijske postopke na sinhroni in diahroni ravni. Izdelali smo referenčni okvir literarnih kompetenc po vzoru Evropskega jezikovnega referenčnega okvira, jih nadgradili s slovensko izkušnjo ter raziskali razsežnosti posameznih besedil sodobnih literatur ter otroške in mladinske književnosti. Ugotovili smo, da je branje sicer ključna kompetenca sodobnega posameznika, vendar so rezultati analiz iz prakse kljub deklarirani pomembnosti branja zaskrbnjujoči. Motivacija in sposobnost branja, zlasti to velja za branje kakovostnih književnih besedil pri mladostnikih, upadajo (Jazbec, tudi Leskovec, Šlibar, Rot Gabrovec). Za dvig bralne kulture bi morali večjo pozornost posvetiti učiteljem, ki s subjektivnimi teorijami branja neposredno in posredno vplivajo na branje generacij bralcev. Nadalje smo opredelili posebnosti digitalne pismenosti in pomen branja za sporazumevanje odraslih (Grosman) ter ugotovili, da bi v prihodnosti načrtno ukvarjanje z literarno interpretacijo omililo negativne posledice elektronskega in hkrati sistematiziralo postopke literarnega branja. Za interpretacijo predlagamo dvostopenjsko strukturo literarne interpretacije, v kateri se različne stopnje in procesi, tj. zaznavanje, doživljanje, analiziranje, pojasnjevanje, razlaganje, vrednotenje in opominjanje, prepletajo, dopolnjujejo in zaokrožujejo (Zupan Sosič).

V diahroni perspektivi smo raziskali postopke kanonizacije na podlagi analize in vrednotenja objavljenih katalogov knjižnic, predvsem ljubljanske izposojevalne knjižnice, ki jo je v 2. polovici 19. stoletja v Ljubljani odprla pozabljena pisateljica Hedwig pl. Radics-Kaltenbrunner (Žigon). S kanonizacijo in s tem umestitvijo slovenskega prostora na literarno karto Evrope so se v svojih študijah primerov spoprijeli še Miladinović Zalaznik (Friedrich von Gagern, Anastazij Grün), Špela Virant (Max Frisch), Tanja Žigon (Peter pl. Radics, Jakob Alešovec). Raziskovalci so sistematično analizirali razvoj in spreminjanje literarnega kanona (predvsem nemškega, npr. v gimnazijah od 1848–1918) tako v razmerju do kanonizacijske prakse v posameznih deželah habsburške monarhije ter Nemčije kot tudi v odnosu do današnjega pojmovanja kanona (gl. disertacijo Irene Samide pod mentorstvom Miladinović Zalaznik, raziskave J. Lughoferja, M. Birka).

Predstavili smo tudi različne vidike literarnosti v delih, ki se izmikajo vrednotenju z uveljavljenim modernim literarnoteoretskim in literarnozgodovinskim instrumentarijem in ki ustrezajo ugotovljivim metafizičnim paradigmam postmoderne (Krevel). Na osnovi feministične teorije s poudarkom na sodobni britanski in ameriški literaturi smo poskušali razviti in implementirati družbeno kritično zavest med naslovniki objavljenih umetnostnih besedil za mladino in odrasle (Burcar).

Ad 2) V drugem segmentu raziskav, ki se ukvarjajo z neposrednimi medkulturnimi stiki s področja anglofone književnosti, smo na temelju teoremov literarne hibridizacije ter globalizacije (Blake, Gadpaille) raziskali diasporične anglofone književnosti v evropskem prostoru ter slovenske v Kanadi in Avstraliji in proučevali etnične, afroameriške in slov. izseljenske književnosti. Pri raziskavah medkulturnih literarnih stikov (slovensko-kanadskih, avstralsko-slovenskih, ameriško-nigerijskih) smo posebej izpostavili hibridizacijo literarnih identitet, ki deluje vzajemno v izvorni in ciljni kulturi, ter opredelil dialoško transkulturo kot njen nastavek, ki je v anglofone svetu že dodobra nadomestila medkulturno penetracijo (Maver).

Na področju nemške književnosti smo na osnovi novih teorij artefaktov in tujega raziskovali ljubezenske motive ter opisali vzroke za transformacije v dramskih besedilih ter na osnovi družinske kronike iz 16. stoletja (grofje Zimmri) dokazali, da so se cilji potovanja in motivacije zanje skozi čas spreminjali, prav tako se je spreminjala percepcija tujih ljudstev, dežel in kultur, odvisno od namena potovanja in njihovega pomena za samopodobo dinastije v nemški plemiški družbi takratnega časa (Javor Briški). Poleg tega se raziskave lotevajo tudi tematik kot so Maksimilijan Mehiški kot avtor potopisov in analize transkulturnih literarnih del avtorjev kot so Julya Rabinowich, Michael Stavaric, Vladimir Vertlib in Ivan Ivanji (Lughofer). Slednjega, ki je bil tudi Titov uradni tolmač, smo leta 2013 v Ljubljani gostili v okviru simpozija o eksofoniji (Spomini na Jugoslavijo, 28. 10.) .

Z nadaljevanjem raziskav o nemškem časnikarstvu v srednjeevropskem prostoru (Žigon, Birk, Miladinović Zalaznik) smo dokazali pretok kulturnih, filozofskih in družbenih idej od 18. stoletja dalje in dokazali ter analizirali kulturni transfer na področju medialnosti, predstavili pa smo tudi podobo tujih narodov tako v medijih 18. in 19. stoletja (Birk, Žigon) kakor tudi v književnih delih (Smolej, Miladinović Zalaznik). Raziskave o nemško pišočin avtorjih, ki so ustvarjali na našem ozemlju, in avtorjih z migracijskim ozadjem bogatijo slov. kulturno zgodovino (Kondrič Horvat, Miladinović Zalaznik), saj gre za ne dovolj raziskana poglavja slovenske preteklosti, predvsem 19. in 20. stoletja. Dela temeljijo na analizi primarnih virov, časopisja ter duhovnih zapuščin avtorjev v knjižnicah, arhivih in muzejih. Večji del te preteklosti je še neraziskan in zahteva inovativni pristop k (re)interpretaciji, ki je danes lahko ideološko neobremenjena.

Prav tako smo obravnavali tudi slovenske avtorje, ki so delovali tako doma kot na tujem in osvetlili predvsem vlogo Dunaja kot medkulturnega stičnega prostora idejno-estetskih diskurzov, ki so vplivali na razvoj slovenskega literarnega modernizma, konkretno npr. na Cankarjevo literarno ustvarjalnost v prozi iz njegovega zgodnjega obdobja. Ta se po inscenaciji katastrofičnega in migracije uvršča ne le v evropsko modernistično, ampak tudi migracijsko literarno paradigmo (Birk).

V sklopu preučevanja starejših in sodobnih južnoslovanskih literatur v medkulturni perspektivi so nastale aplikativne in empirične raziskave s področja recepcije južnoslovanskih avtorjev (Osolnik, Strsoglavec, Petrič) in romana v evropskem kontekstu. Primerjalna metoda in širši raziskovalni okvir evropske književnosti sta z literarnozgodovinsko in literarnoteoretično analizo nadgradila interpretacije različnih slovenskih romanov, hkrati pa v različnih študijah (ena objavljena v Stanfordu) potrdila podobnost postmodernega stanja v slovenskem romanu z ostalimi nacionalnimi književnostmi. Če je za sodobni nemški roman značilna oznaka nova subjektivnost, za sodobni ruski nova iskrenost in sodobni angleški nadslovesna subjektivnost, smo za sodobni slovenski roman uvedli pojem nova emocionalnost, povezan z mednarodnim terminom literarni eklekticizem. Predlagali smo tudi nov termin za morebitno novo smer slovenskega (lahko tudi evropskega) romana: transrealizem, ki ga je stroga recenzentska ekipa v monografiji After Yugoslavia tudi potrdila (Zupan Sosič). Nadalje smo v raziskavi o teoriji in zgodovini slovenskega gledališča prikazali procese znotraj literarne in uprizoritvene vede v 20. stoletju in vse do danes, pri čemer jih primerjamo z drugimi evropskimi modeli (zlasti francoskim in nemškim) in opozarjamo na slovenske prevode temeljnih evropskih teatroloških študij sodobnega časa (Pezdirč Bartol). Medkulturne in jezikovne stike smo obravnavali tudi iz prevodoslovnega vidika (prevajanje jezika diplomacije, analiza realij; Zlatnar Moe, Mozetič, Žigon).

Ad 3) Razvili smo nov literarnoteoretski model na področju interdisciplinarne utemeljitve medkulturnosti, ki temelji na predpostavki, da literatura omogoča ozaveščen in sistematičen razvoj zaznavanja tujega, lastnega ter medkulturnih vidikov in stereotipov (Leskovec), ter opozorili na transgresivnost v znanosti, literaturi in humanistiki (Kos), ki je povezana s funkcijskimi razsežnostmi kognitivnih in družbenih sistemov. V okviru raziskovanja univerzalnosti literature in univerzalnosti v literaturi, torej tistih vidikov v literarni vedi, ki so lahko veljavni nadslovesno in medkulturno, smo se posvetili predvsem raziskavi razmerja med literaturo in realnostjo. Na osnovi analize literarnih in literarnovednih besedil razvijamo model, ki opisuje različne možne koncepte tega razmerja (Virant).

Raziskovalci s svojim delom dosegajo mednarodno strokovno javnost, udeležujejo se mednarodnih konferenc (več kot 80), objavljajo v priznanih znanstvenih revijah, njihove monografije izhajajo pri renomiranih svetovnih založbah, organizirajo mednarodne simpozije z udeležbo najvidnejših znanstvenikov v svetovnem merilu (2009 o Josephu Rothu, 2011 germanisti JV Evrope, 2012 o Aichinger, vsakoletni mednarodni simpozij Obdobja, o provinci kot formi mišljenja in življenja, 2013), so člani uredniških odborov tujih znanstvenih revij kot npr. TransPostCross (Maver), Zeitschrift für Mitteleuropäische Germanistik (M. Zalaznik), vodilne srbske in najstarejše južnoslovanske slavistične revije Književnost i jezik (Osolnik),

European Journal of English Studies (Mozetič), Central European Journal of Canadian Studies (Blake; gl. urednik od 2011). Poleg tega so uredniki znanstvenih monografij, izdanih pri mednarodnih založbah. Vedno bolj se v skupini intenzivira sodelovanje v evropskih in drugih projektih (gl. točki 13. in 14), člani se udeležujejo Erasmus izmenjav in sodelujejo s tujimi znanstveniki (gl. točko 12): 2010/11 prof. Primus-Heinz Kucher iz Celovca, 2009/10 prof. Hermann Korte z Univerze v Siegnu, 2013 prof. Theodore Fiedler (Univerza v Kentuckyju) in prof. Jennifer Cognard-Black (St. Mary's College of Maryland).

Če za konec kvantitativno povzamemo najvidnejše rezultate (2009–2013), smo objavili:

- 11 znanstvenih monografij (5 več kot v prejšnjem obdobju),
- 125 znanstvenih in 28 strokovnih člankov,
- več kot 70 objavljenih prispevkov na konferencah,
- 150 samostojnih znanstvenih prispevkov v monografijah,
- 10 sestavkov v enciklopedijah,
- 89 recenzij,
- 6 visokošolskih učbenikov z recenzijo,
- 55 predavanj na tujih univerzah (11 vabljenih),
- več kot 50 prevodov, polovica samostojnih knjižnih izdaj,
- uredništvo ali članstvo v uredniških odborih 15 znanstvenih revij (polovica tujih),
- uredniki več kot 40 monografij.

Izsledki raziskav pričajo o osrednjem pomenu raziskav za razvoj medkulturne zavesti ter o pomenu dela skupine za razvoj znanosti, ki se globalno kaže v inovativnem povezovanju znanstvenih rezultatov z zelo širokega humanističnega področja, kar odstira nove perspektive med- in transkulturnega dialoga. Prav sodelovanje različnih raziskovalcev in raziskovalk omogoča izvirne rešitve, ki jih parcialno zasnovane raziskave ne morejo ponuditi.

4. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem programu in zastavljenih raziskovalnih ciljev³

SLO

Raziskovalci/ke smo cilje v celoti dosegli in potrdili raziskovalne hipoteze:

1. Priprava smernic za uspešnejše razvijanje bralnih in literarnih kompetenc v tujem jeziku na osnovi empiričnih podatkov, izdelava referenčnega okvira literarnih kompetenc ter izgradnja modela tujosti in drugačnosti literarnih besedil so sodili med temeljne raziskovalne cilje. Potrdila se je hipoteza, da referenčni okvir literarnih kompetenc omogoča vključitev literarnosti v kulturno socializacijo ter pomembno pospešuje razvoj splošnih, komunikacijskih in predvsem medkulturnih kompetenc. Pomembne vloge razvijanja le-teh se v zadnjem času zavedajo vsi akterji v visokošolskem in znanstveno-raziskovalnem mednarodnem prostoru.

V posameznih študijah so se potrdile še nekatere druge raziskovalne hipoteze (pouk književnosti v šolah 19. stoletja kot instrument ideološke indoktrinacije in vzgoje za narodno zavest; neposreden vpliv otroške in mladinske književnosti na kvalitetnejšo pismenost; sodobna anglo-ameriška literarna produkcija v funkciji novodobnih ideoloških mehanizmov).

2. Na literarnoteoretskem področju smo raziskovali tujost kot alternativni hermenevitični pristop k medkulturni literarni vedi. Tu izstopa monografija Uvod v medkulturno literarno vedo (Leskovec, 2011), ki je potrdila pomen interdisciplinarnega pristopa k preučevanju medkulturnosti in predstavlja teoretično izhodišče za nadaljnje delo skupine, sodi pa tudi med obvezno literaturo na nekaj nemških univerzah.

Poleg teoretičnega modeliranja medkulturnosti v literarnem polju smo z razpravami o sodobni literarni pojavnosti, od drame do hipertekstov, v kar več jezikovnih okoljih (angleško/ameriškem, nemškem, južnoslovanskem) s teoretično in medkulturno refleksijo razkrili več, kot je vidno v običajnem kulturnem okolju, ter tako prispevali k medkulturnemu dialogu.

3. Na področju neposrednih medkulturnih stikov je bil eden pomembnejših raziskovalnih ciljev analiza vsebin in oblik literarnega transferja na stičišču slovenske in drugih kultur. Hipoteza, da so številni nemški in slovenski intelektualci 19. in zgodnjega 20. stoletja kot avtorji, prevajalci in posredniki s premagovanjem medjezikovnih in medkulturnih ovir pomembno prispevali k umeščanju slovenske kulture v evropski prostor ter h konstituiranju slovenske kulturne identitete, je bila na podlagi več študij v celoti potrjena.

Večina študij in raziskav je bila namenjena raziskavam vzajemnih vplivov (angleških/nemških/južnoslovanskih in slovenskih) leposlovnih besedil ter preučevanju stikov

med navedenimi avtorji, družbami, literaturami in kulturami. Potrdila se je teza, da imajo medkulturne literarnovedne študije pomembno povezovalno in državotvorno vlogo pri vzpostavljanju medkulturne in medjezikovne zavesti, ob preučevanju centra in province pa se je začelo odpirati še drugo raziskovalno vprašanje, in sicer, ali medkulturne komunikacije konstituirajo le razmerja med večinsko in manjšinsko ali (vsaj) v enaki meri med dvema perifernima kulturama.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega programa oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine⁴

V letu 2013 so se upokojile tri članice in en član raziskovalnega programa (prof. dr. Jerneja Petrič, prof. dr. Neva Šlibar, prof. dr. Mira Miladinović Zalaznik in prof. dr. Vladimir Osolnik). Dva člana od začetka leta 2013 v raziskovalnem programu ne sodelujeta več (Petrič, Osolnik), dve članici pa sta v skupino še vedno vključeni.

Zaradi upokojitev so bili leta 2013 v skupino vključeni trije novi člani: izr. prof. dr. Mateja Pezdirc Bartol, izr. prof. dr. Tone Smolej ter doc. dr. Marija Zlatnar Moe. Poleg tega je bila v skupino vključena mlada raziskovalka Anja Urekar Osvald (FF UM).

Z vključitvijo novih članov se niso spremenile smernice dela skupine, vsi novi člani so prispevali k uspešnosti raziskovalnega dela. Raziskovalni program je bil v celoti izveden tako, kot je bil predlagan.

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati programske skupine⁵

Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID	40192354	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Diasporična subjektivnost in kulturno posredovanje v sodobnih postkolonialnih književnostih
		ANG	Diasporic subjectivity and cultural brokering in contemporary post-colonial literatures
	Opis	SLO	V ZDA je izšla monografija o diasporični subjektivnosti in kulturnem posredovanju v sodobnih postkolonialnih književnostih, ki jo je uredil in zanjo napisal obsežno uvodno študijo Igor Maver. Maver je tudi avtor članka, ki prinaša nove poglede na sodobno diasporično transnacionalnost ter čezmejono ustvarjalnost v okviru severnoameriške celine s posebnim ozirom na Kanado. Monografija se posveča sodobni diasporični literaturi in obravnava vprašanje kulturne identitete ter subjektivitete v Kanadi in poudarja nujnost reevaluacije anglofonega literarnega kanona z vključitvijo postkolonialnih diasporičnih literarnih diskurzov. Knjiga pokaže na nujnost med- in zlasti transkulturnega dialoga v sodobnem svetu.
		ANG	A monograph on diasporic subjectivity and cultural mediation in contemporary postcolonial literatures was published in the USA and edited by Igor Maver with his extensive introductory article. He is also the author of the study that brings new views of contemporary diasporic transnationality and trans-border literary creativity within the North-American continent with a special focus on Canada. The book analyzes the contemporary diasporic literature and discusses the question of cultural identity and subjectivity in Canada and emphasizes the necessity for a reevaluation of Anglophone literary canon with the inclusion of the recent post-colonial diasporic literary discourses; moreover, it points at the need for an inter- and especially transcultural dialogue in contemporary word.
	Objavljeno v	Lexington Books; 2009; XIV, 182 str.; A": 1;A': 1; Avtorji / Authors: Maver Igor	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
2.	COBISS ID	17201416	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Potopiš se v drug svet - Bralne strategije pri branju tujejezične književnosti

		ANG	Submerging into Another World - Reading Strategies in Reading Foreign-language Literature (German: Man taucht in eine andere Welt ein - Lesestrategien beim Lesen fremdsprachiger Literatur)
Opis		SLO	Avtorica v monografiji obravnava proces branja literarnih del v tujem jeziku, v nemščini, in sicer pri študentih germanistike v Sloveniji. Gre za kvalitativno empirično študijo, katere rezultat je spekter različnih strategij (za literarno branje bolj in tudi manj ugodnih) dejanskih empiričnih bralcev. Rezultati raziskave so v nemškem prostoru naleteli na veliko zanimanje predvsem v okviru preučevanja nemščine kot tujega jezika (prim. http://kuscholarworks.ku.edu/dspace/bitstream/1808/8584/1/SCN%201_2011_Kos.pdf). To je še posebej pomembno zato, ker monografija predstavlja slovenske izkušnje z branjem besedil v nemškem jeziku.
		ANG	The author in the monograph discusses the process of reading literary texts in a foreign language, in German, namely with the Germanistics students in Slovenia. This is a qualitative empirical study, the result of which is a spectrum of various strategies (for a literary reading more or less adequate) of actual empirical readers (prim. http://kuscholarworks.ku.edu/dspace/bitstream/1808/8584/1/SCN%201_2011_Kos.pdf). The results of this monograph were met with interest in Germany, which is particularly important since Slovenian experience with Germanistics students in reading texts in the German language was dealt with.
	Objavljeno v	P. Lang; 2009; 258 str.; A'': 1;A': 1; Avtorji / Authors: Jazbec Saša	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
3.	COBISS ID	252950016	Vir: COBISS.SI
Naslov		SLO	Izvidniki v puščavi resničnosti: avant-pop med kiberpakom in postmoderno
		ANG	Scouting the desert of the real: avant-pop between cyberpunk and postmodernism
Opis		SLO	Raziskava je plod večletnega raziskovanja najsodobnejših, tudi večinoma spregledanih literarnih smeri. S pomočjo poststrukturalističnega pojmovnega orodja, pri čemer se opre predvsem na Baudrillardove koncepte, avtorica opozori na izpetost postmodernistične proze, ki danes velja za prevladujoči kanon. V nasprotju s to slepo ulico pisanja poudari tradicijo pojmovanja umetnosti, ki izvira iz pop arta in se nadaljuje s kiberpankom ter vodi do literarnega gibanja avant-pop.
		ANG	The book is the result of a long research into recent and mostly overlooked literary trends. With the help of the poststructuralist theoretical conceptualisation, especially Baudrillard, the author makes the readers aware of the fact that postmodernist prose, considered the dominant trend in narrative, is coming to an end. In contrast to this dead-end of literary production, the author points out a tradition of understanding literature going back to pop-art, followed by cyberpunk and leading to avant-pop literary movement.
	Objavljeno v	Sophia; 2010; 184 str.; A'': 1;A': 1; Avtorji / Authors: Krevel Mojca	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
4.	COBISS ID	53244258	Vir: COBISS.SI
Naslov		SLO	"Turki" v slovenski kulturni zavesti v luči časopisnih člankov
		ANG	The image of the "Turk" in Slovene culture in light of newspaper articles
			Prispevek na podlagi analize in sinteze neperiodičnih tiskov iz 16. stoletja in časopisnih člankov, ki so od 18. stoletja do danes izhajali na Slovenskem, obravnava »slovenski« pogled na Turke. Ta se je v publicistiki oblikoval na osnovi zgodovinske izkušnje iz časa turških vpadov. Obsežni korpus materiala razkriva ambivalenten odnos do Turkov na Slovenskem, saj jih

	Opis	SLO	publicistika pod vplivom habsburškega državnega okvira in s tem zahodnega politično-zgodovinskega diskurza na eni strani prikazuje skrajno negativno, kot sovražnike krščanstva, po drugi strani pa že v 19. stoletju liberalni politiki na Slovenskem opozarjajo na nesmiselnost in preživelost takšnih pogledov. V sodobnem času pa stereotipna razmišljanja izpodriva težnja po medkulturnem dialogu.
		ANG	This contribution explores the Slovene view of Turks through an analysis of non-periodical printed matter from the 16th century and of newspaper articles published in Slovene lands from the 18th century to the present. This journalistic view was shaped by the historical experience from the time of the Turkish incursions. An extensive corpus of materials reveals an ambivalent attitude to Turks in the Slovene lands. On the one hand, journalism - under the influence of the Habsburg state framework and hence the Western political and historical discourse - portrays them in an extremely negative way as enemies of Christendom. On the other, as early as the 19th century liberal politicians in Slovene lands pointed out that such views were outdated and did not make sense. In the contemporary period, stereotypical thinking is yielding to intercultural dialogue.
	Objavljeno v	Akadémiai Kiadó; Across languages and cultures; 2013; Vol. 14, iss. 2; str. 267-286; Impact Factor: 0.000; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 0.688; A": 1; A': 1; WoS: OT; Avtorji / Authors: Žigon Tanja	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
5.	COBISS ID	52792162	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Transgresija in transformacija: Eros kot mejni fenomen v izbranih besedilih nemške književnosti
		ANG	Transgression and Transformation: Eros as a Borderline Phenomenon in some German-Language Literature Texts (German: Transgression und Transformation: Eros als Grenzphänomen in einigen Texten der deutschsprachigen Literatur)
	Opis	SLO	Prispevek fenomen erosa obravnava kot hermenevtičen princip, ki priznava nemožnost logičnega razumevanje, ker ostaja eros v svojem bistvu nedosegljiv. Eros se povezuje s pojmi kot so odsotnost, nedostopnost, alogičnost, razkroj in transgresija v najširšem pomenu – pojmi, ki jih fenomen erosa deli z t.i. mejnimi fenomeni oz. s radikalno tujostjo. Prispevek osvetljuje pojmovanje erosa kot mejni fenomen od Platona do sodobnih fenomenologov in preučuje prikazovanje tega fenomena v izbranih besedilih nemške književnosti 19., 20. ter 21. stoletja. Ne glede na literarnohistoričen kontekst posameznih besedil se prikazuje doživljanje erosa vedno kot ista struktura, namreč kot doživljanje radikalne tujosti, ki vodi do transgresije ustaljenih sistemov in do transformacije le teh, kar se kaže kot paradoks istočasne izgube in vzpostavitev jaza.
		ANG	In this paper Eros is understood to be a hermeneutical principle inasmuch as it is a concession to the impossibility of logically understanding what remains an unfulfilled desire. Eros thus connects itself with figures of excess and being that are beyond the realm of reason, and, finally, with figures of dissolution and of transgression as exceeding in the broadest sense. Eros shares these concepts with phenomena that can be described as marginal or borderline phenomena and that can be thought of in connection with radical strangeness and with experiencing the strange. The paper investigates the history of the concept of Eros as a borderline phenomenon and examines its portrayal in some 19th-, 20th-, and 20st-century German-language texts. It focuses especially on the portrayal of Eros as an experience of strangeness that leads via various modes of transgression to the transformation of the given. As well, deprivation is in many ways inherent to Eros as a borderline phenomenon, and this manifests itself in the indissoluble tension between simultaneous presence

		and absence. Finally, Eros defines itself through the paradox of the simultaneous contitution of and lossof the self in the moment of experiencing Eros.
Objavljeno v		Vandenhoek und Ruprecht; Lili; 2013; Jg. 43, Hft. 171; str. 140-156; A'': 1;A': 1; Avtorji / Authors: Leskovec Andrea
Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati programske skupine⁶

	Družbeno-ekonomski dosežek	
1.	COBISS ID	246379520 Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Anton Aleksander grof Auersperg - Anastazij Grün <i>ANG</i> Anton Alexander Count Auersperg - Anastasius Grün
	Opis	<i>SLO</i> Znanstvena monografija je bila leta 2009 prva na Slovenskem in druga na svetu, ki je posvečena življenju in delu prezrtega predmarčnega pesnika Anastazija Grüna, Prešernovega sodobnika, prijatelja, politika, ki je živel med dvema jezicoma (slovenskim in nemškim) in več kulturami. Bil je podpornik in mecen sodobnikom, prevajalec slovenskih ljudskih pesmi v nemščino. 14 avtorjev (tretjina prispevkov je delo članic raziskovalnega programa) osvetli življenje in delo kranjskega politika, pesnika in prevajalca ter predstavi recepcijo njegovega ustvarjanja pri nas in v Evropi ter ga umešča v evropski kulturno zgodovinski okvir. Mira Miladinović Zalaznik je kot urednica monografije prispevala tudi obsežno uvodno študijo, ki Anastazija Grüna postavlja v novo luč in v slovensko kulturno in literarno zgodovino. <i>ANG</i> The scientific monograph was in 2009 the first one in Slovenia and the second one in the world, which was dedicated to the life and work of the neglected pre-March poet Anastasius Grün, Prešeren's contemporary, friend, politician, who lived between two languages (Slovenian and German) and several cultures. He was the supporter and patron, the translator of Slovenian folk poems into German. Fourteen authors (one third of the contributions were written by members of our research group) analyze the life and work of the politician, poet and translator from Carniola/Krain and present the reception of his creativity in Sloveni and in Europe, contextualizing him into the European cultural-historical framework. Mira Miladinović Zalaznik as the editor of the monograph also contributed a long interoductory study that puts Anastasius Grün into a new light and into Slovenian cultural and literary history.
	Šifra	C.02 Uredništvo nacionalne monografije
	Objavljeno v	Nova revija; 2009; 301 str.; A'': 1;A': 1; Avtorji / Authors: Miladinović Zalaznik Mira, Granda Stane
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija
2.	COBISS ID	253840896 Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Brati Ingeborg Bachmann in pisati o njej <i>ANG</i> Ingeborg Bachmann: new readings and further writings (Ingeborg Bachmann weiter lesen und weiter schreiben)
	Opis	<i>SLO</i> Monografija, ki jo je uredila članica programske skupine Neva Šlibar, združuje 15 prispevkov slovenskih in tujih znanstvenic in znanstvenikov o življenju in delu avstrijske avtorice Ingeborg Bachmann. Odlikujejo jo novi primerjalni in medbesedilni vidiki raziskovanja, prispevki upoštevajo nove teoretske in filozofske pristope, ter se ukvarjajo z vprašanjem posredovanja literature v medkulturnem okolju ter z recepcijo prevodov

		Ingeborg Bachmann. Tretjino razprav si prispevali članice in člani raziskovalnega programa.
	ANG	The monograph edited by a member of the programme group Neva Šlibar brings together 15 studies by Slovenian and foreign scientists about the life and work of the Austrian author Ingeborg Bachmann. It is characterized by new comparative and intertextual aspects of research; the contributions use new theoretical and philosophical approaches and deal with the question of the mediation of literature in an intercultural environment, as well as with the reception of translations from Ingeborg Bachmann. One third of the studies were written by the members of our research programme.
	Šifra	C.01 Uredništvo tujega/mednarodnega zbornika/knjige
	Objavljeno v	Znanstvena založba Filozofske fakultete; 2010; 241 str.; A": 1;A': 1; Avtorji / Authors: Šlibar Neva
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija
3.	COBISS ID	50765666 Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO Prevajanje arhivskih virov o idrijski čipki iz nemščine v slovenščino
		ANG Translating archival sources on Idrija lace from German into Slovene
	Opis	SLO Prispevek je pomemben za nacionalno identiteto in prepoznavnost kulturne dediščine in je objavljen v razkošni in sploh prvi monografiji na Slovenskem o idrijski čipki Z nitjo pisana zgodovina (MMI 2012). V njem so orisane metodološke, konceptualne in vsebinske zagate, ki so se v večletnem raziskovalnem delu, ki ga je opravila Tanja Žigon, pojavljale pri iskanju arhivskih virov o čipki (na Dunaju, Innsbrucku, Gradcu, Ljubljani) in njihovem prevajanju iz (tedanje) nemščine v sodobno slovenščino. Prispevek je temeljita raziskava medkulturnih stikov od 16. do 19. stoletja, kaže na poglobljeno poznavanje kulturno specifičnih elementov v danem kulturnozgodovinskem kontekstu ter je nadgradnja prevodov, ki so nastali v sklopu postavitve razstave o čipki v Mestnem muzeju Idrija 2008, ki je ne le nacionalnega, temveč tudi svetovnega pomena, saj je Idrija vpisana na seznam Unescove kulturne dediščine. Prevod medijsko odmevne monografije v angleščino je izšel 2013 (Cobiss ID: 53584994).
		ANG This is an important contribution to Slovene national identity and recognition of cultural heritage, published in the beautiful book Z nitjo pisana zgodovina (History written by a thread (NMI 2012). It outlines methodological, conceptual and lexical problems that presented themselves in Tanja Žigon's research over several years of searching for archival sources on lace in Vienna, Innsbruck, Graz and Ljubljana. It also deals with the specific translation problems when translating from German into Slovene. The article is a thorough study of intercultural contacts between the 16th and 19th centuries, demonstrating excellent knowledge of culture-specific elements in a particular cultural and historical context, and thus it presents a companion to the translations which accompanied the lace exhibition in the Municipal Museum of Idrija in 2008. As Idrija is included in the UNESCO list of cultural heritage its significance is not only national, but global. The English translation of the volume was published in 2013 (Cobiss ID: 53584994).
	Šifra	F.29 Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete
	Objavljeno v	Mestni muzej; Idrijska čipka; 2012; Str. 60-79; Avtorji / Authors: Žigon Tanja
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji
4.	COBISS ID	46735970 Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO Joseph Roth: evropsko-judovski pisatelj in avstrijski univerzalist

		ANG	Joseph Roth: Euro-Jewish Author and Austrian Universalist (German: Joseph Roth: europäisch-jüdischer Schriftsteller und österreichischer Universalist)
Opis		SLO	28 avtorjev, specialistov za Josepha Rotha v svetovnem merilu, od tega šest članov programske skupine, se je interdisciplinarno in multikulturno lotilo znanstvene analize del in virov o tem avstrijskem pisatelju. Roth je bil po svojem poreklu in svojih nagnjenih še zlasti intenzivno povezan z judovskim, vendar tudi z nemškim ter slovanskim in slovenskim svetom. Monografija ga obravnava kot avtorja, ki se je loteval medkulturnih tem, ne pa zgolj kot nostalgичnega pričevalca Habsburške monarhije, za kakršnega je veljal do pred kratkim. Izpostavi ga kot humanista, političnega človeka, pariškega emigranta pred nacizmom ter avstrijskega univerzalista naprednih idej in vizij. Joseph Roth: Euro-Jewish Author and Austrian Universalist (German: Joseph Roth: europäisch-jüdischer Schriftsteller und österreichischer Universalist)
		ANG	28 authors, experts in the work by Joseph Roth on the international scales, of these six were members of the programme group, in an interdisciplinary and multicultural way scientifically analyzed the works and the sources about this Austrian writer. Roth was because of his origin and his inclinations especially intensively connected with the Jewish, but also German, Slavonic and Slovenian world. The monograph describes him as an author who dealt with intercultural themes and not only as a nostalgic witness of the Habsburg monarchy, as he has been viewed until recently. It posits him as a humanist, political person, a Paris emigré running away from nazism and an Austrian universalist of progressive ideas and visions.
Šifra	F.02 Pridobitev novih znanstvenih spoznanj		
Objavljeno v	De Gruyter; 2011; IX, 357 str.; A": 1;A': 1; Avtorji / Authors: Lughofer Johann Georg, Miladinović Zalaznik Mira		
Tipologija	2.01 Znanstvena monografija		
5.	COBISS ID	266840576	Vir: COBISS.SI
Opis	Naslov	SLO	Gluscht: antologija sodobne švicarske književnosti
		ANG	Gluscht: An Anthology of Contemporary Swiss Literature
		SLO	Na 28. mednarodnem literarnem festivalu v Vilenici je bila v središču večnarodna Švica s svojo književnostjo, ki nastaja tako v nemškem, francoskem, italijanskem in retoromanskem jeziku kot tudi v govoricah mnogih priseljencev. Osrednje delo, antologija sodobne švicarske književnosti z naslovom Gluscht, ki je Švico približalo obiskovalcem in zainteresirani publiki, je uredila Vesna Kondrič Horvat in je izšlo v zbirki Antologije Vilenice pri Društvu slovenskih pisateljev. Izid knjige sta omogočila Javna agencija za knjigo in Swiss Arts Council Pro Helvetia. Urednica je k sodelovanju privabila najvidnejše slovenske prevajalce iz vseh omenjenih jezikov ter v spremni študiji posebej poudarila medkulturni vidik vseh štirih književnosti Švice, z Evo Senica pa sta objavili tudi bibliografijo iz vseh štirih jezikov Švice prevedenih del v slovenščino. Izdajo knjige so spremljali številni odmevni dogodki in forumi: maja 2013 literarni večer z dvema švicarskima pisateljema (Erica Pedretti, Raphael Urweider) v Cankarjevem domu v Ljubljani in v Univerzitetni knjižnici v Mariboru, septembra z dvema avtorjema v Mariboru (Ilma Rakusa, Pietro De Marchi) in s petimi v Cankarjevem domu (Lukas Bärfuss, Arno Camenisch, Pietro De Marchi, Michel Layaz in Ilma Rakusa). Razen tega je urednica za nacionalni radio pripravila 40-minutni literarni večer, ki je bil predvajan 12. septembra 2013 [COBISS.SI-ID 20340232]
			During the 28th international literary festival in Vilenica 2013 the multinational Switzerland was in the centre of attention, with its literature that is being created in German, French, Italian and Rhaeto-Romance

	ANG	language, as well as the languages of many immigrants. The central work, an anthology of contemporary Swiss literature entitled <i>Gluscht</i> , which brought Switzerland closer to the visitors and interested public, was edited by Vesna Kondrič Horvat and was published in the series <i>Antologije Vilenice</i> by the Slovenian Writers' Association. The publication was made possible by the Slovenian Book Agency and Swiss Arts Council Pro Helvetia. The editor invited the most prominent Slovenian translators from all the mentioned languages to participate and in her introductory study she particularly emphasized the intercultural aspect of all the four Swiss literatures, with Eva Senica they also prepared a bibliography from the four Swiss languages translated into Slovenian. The publication of the book was accompanied by numerous well-publicized events and forums: in May 2013 the literary evening with two Swiss writers (Erica Pedretti, Raphael Urweider) in Cankarjev dom in Ljubljana and the Maribor University Library, in September with two authors in Maribor (Ilma Rakusa, Pietro De Marchi) and five authors in Cankarjev dom (Lukas Bärfuss, Arno Camenisch, Pietro De Marchi, Michel Layaz and Ilma Rakusa). In addition to this, the editor prepared a 40-minute literary evening for the national radio, which was broadcast on 12 September 2013 /COBISS.SI-ID 20340232/.
Šifra	F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)
Objavljeno v	Društvo slovenskih pisateljev; 2013; 216 str.; A'': 1; A': 1; Avtorji / Authors: Kondrič Horvat Vesna	
Tipologija	2.01	Znanstvena monografija

8. Drugi pomembni rezultati programske skupine^Z

Znanstveni dosežki:

Člani/ce raziskovalne skupine večji del raziskav objavijo v tujini. Objave v revijah, kot so *Arbeiten aus Anglistik und Amerikanistik*, *Austrian Studies*, *Across Languages and Cultures* pričajo o odličnosti prispevkov, pa tudi monografije, izšle pri znanih založbah (npr. Böhlau, Präsens), kažejo, da se dela članov skupine recipirajo mednarodnem strokovno-znanstvenem prostoru; objave doma izsledke predstavijo slovenski javnosti (Primerjalna književnost, Slavistična revija, Dve domovini), kar prispeva k skrbi za slovenski znanstveni jezik.

Družbeno-ekonomski dosežki:

1. Septembra 2013 je v Ljubljani potekala mednarodna konferenca o provinci kot obliki razmišljanja in življenja v 19. stoletju, ki jo je v sodelovanju s Komisijo za zgodovino in kulturo Nemcev v JV Evropi (Tübingen) organizirala slovenska članica komisije in programske skupine M. Zalaznik. Vzporedno s konferenco je pod vodstvom organizatorke in T. Žigon potekal tudi seminar, namenjen mladim znanstvenikom, ki smo jih tako vpeli v znanstveno delo in raziskovali medkulturna sovplivanja v preteklosti.

2. Januarja 2013 je stekel evropski LLP projekt, ki ga za Slovenijo koordinira T. Žigon in ki želi manjše jezike in kulture umestiti na mentalni zemljevid Evrope. V sklopu projekta se vzpodbuja razvoj transkulturnih kompetenc, udeleženci projekta, ki so bili leta 2012 izbrani na razpisu, pa so vključeni v praktične seminarje literarnega prevajanja in se povezujejo se v stabilne mreže medkulturnih posrednikov.

3. Člani skupine prispevajo k prenosu znanstvenih spoznanj v prakso, mentorirajo diplomske in magistrske naloge (več kot 500 v zadnjih 5 letih) ter disertacije (46) ter o svojih raziskovalnih temah organizirajo nacionalne in mednarodne simpozije in se tudi sami udeležujejo konferenc v Evropi in Ameriki. Redno sodelujejo na okroglih mizah, tiskovnih konferencah, se udeležujejo strokovnih srečanj, namenjenih najrazličnejšim segmentom širše javnosti, so člani žirij in komisij ipd.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov programske skupine⁸

9.1. Pomen za razvoj znanosti⁹

SLO

V zadnjih desetletjih se svet, njegove kulture in družbe med seboj vse tesneje povezujejo in vse bolj tesno sodelujejo na vseh področjih. Za to sodelovanje je pomembno, da se posamezni dejavniki med seboj razumejo, da razumejo kulturo, konvencije, norme in pravila tistega, s katerim sodelujejo, da poznajo kulturne specifičnosti posameznih kulturnih in družbenih okolij, njihovo zgodovinsko in kulturno dediščino, predvsem pa da razumejo drug drugega in da so se med seboj sposobni sporazumevati. Čeprav se zaradi krepitev naravoslovnih, tehničnih in družboslovnih disciplin v zadnjih desetletjih zdi, da so postale humanistične in hermenevitične tradicije marginalne, saj ne delujejo vedno na enak način kot naravoslovne, tehnične in družboslovne vede, je bi ta marginalizacija le navidezna – brez dobrega poznavanja kulture drugega, predvsem pa brez orodij za učinkovito jezikovno in medkulturno sporazumevanje, namreč ne more biti učinkovitega sodelovanja na nobenem področju.

Raziskovalno delo članov skupine pomembno širi teoretična izhodišča za raziskovanje medkulturnega sodelovanja na primeru slovenske diasporične/izseljenske literature in s slovenske perspektive nadgrajuje postkolonialne kritične pristope, ki jih pogled majhne, nekolonialne in (globalno gledano) obrobne kulture ter družbe pomembno dopolnjuje. S stališča medkulturnega oz. medjezikovnega posredovanja v sklopu raziskovalnih vsebin izpostavlja problem dinamike besedilnih premikov in anomalij v stiku angleških/nemških/južnoslovanskih in slovenskih leposlovnih besedil, ki do sedaj še ni bil dovolj sistematično raziskan in obdelan, hkrati pa spet bogati literarno-zgodovinsko sliko medkulturnih stikov med velikimi in malimi, in kar je še pomembneje, med malimi in malim (z ali brez posredovalne vloge velikih). Raziskave tako prinašajo nova spoznanja na področju (med)kulturnega transfera, raziskovanja emocij ali pa prostorske percepcije v književnosti in tako bistveno prispevajo k večji senzibilnosti in toleranci v medkulturnem dialogu ter k razumevanju stikov med perifernimi književnostmi, kulturami in družbami samimi in posredniške vloge centralnih kultur pri teh stikih na globalni ravni, saj imamo slovenski raziskovalci boljše možnosti za opazovanje teh stikov »od znotraj«, kot raziskovalci iz bolj centralnih (evropskih) kultur.

Zaradi že omenjenega spreminjanja kriterijev znanstvenega delovanja, ki v želji po večji objektivnosti in rigoroznosti vse bolj sledijo naravoslovnemu in tehničnemu načinu delovanja, se je literarna veda znašla pred na videz nerešljivo dilemo: s prevzemanjem metod empiričnih znanosti ne tvega le izgube avtonomije in identitete, ampak tvega tudi, da se ji bodo izmaknila pomembna znanstvena dognanja, do katerih s temi metodami ni mogoče priti. Z vztrajanjem na hermenevitičnih izhodiščih ji grozita marginalizacija in odmik od paradigme znanstvenosti, s tem pa nevarnost, da njena dognanja ne bodo dosegla tistih, ki bi jim lahko bila v pomoč in da ne bodo uporabljena za napredek družbe in človeštva. Rešitev tega problema je v celostnem prizadevanju za odpravo asimetrije vrednosti: zgledovati se moramo po empiričnih znanostih na tistih področjih in ravneh, na katerih so te učinkovitejše (pragmatična sinteza teoretičnosti, empiričnosti in uporabnosti), hkrati pa ne smemo pozabiti na koristi, ki jih prinaša samorefleksivno in večperspektivno mišljenje. Prav s hermenevitičnim mišljenjem lahko celostni literarnovedni pristop nadgradi empirične študije o bioloških, kognitivnih, družbenih in kulturnih kontekstih literarne komunikacije. Že literatura sama je namreč tuj element v lastni kulturi (Wintersteiner), zato preučevanje literature in medkulturne komunikacije omogoča lažje in boljše dekodiranje tujega v družbi, celovitejše razumevanje medsebojnih odnosov, politike, gospodarstva itd. in tako ustvarja temelje za uspešno sodelovanje znotraj vsake posamezne kulture, subkulture, družbe in družbene skupine ter strpno in produktivno sodelovanje z drugimi.

ANG

During the past decades the world, its cultures and societies are increasingly connected and closely intertwined in all the fields. It is important for such collaboration that its individual elements understand each other, that they understand the culture, conventions, norms and the rules of the one they work with, that they know the cultural specificities of individual cultural and social milieus, their historical and cultural heritage, and especially that they understand each other and are able to communicate with each other. Although it may seem that the rise of natural, technical and social disciplines has over the past few decades led to the marginalization of humanist and hermeneutic traditions, since they do not operate always in the same way as

natural sciences, technical and social sciences, this marginalization is merely an impression – without a good knowledge of the culture of the other and especially without the tools for an effective linguistic and intercultural communication, there cannot be a fruitful collaboration in any field whatsoever.

The research of the group members will significantly broaden the theoretical standpoints in the study of Slovenian diasporic/emigrant literature and from the Slovenian perspective upgrade postcolonial critical approaches. From the point of view of intercultural or interlingual mediation within the research topics, it exposes the problem of the dynamics of word-switching and anomalies in contact between English/German/South-Slavonic/Scandinavian and Slovenian fiction, which has so far not been enough systematically researched. Research will contribute new knowledge in the field of emotion research, space perception and cultural transfer and to a great extent help to a greater sensibility and tolerance in intercultural dialogue in real life and thus contribute to a better understanding in the contacts between peripheral literatures themselves and the intermediary role of central cultures in these contacts on the global level, for Slovenian researchers have a better chance in observing them »from within« than researchers from central (European) cultures.

Due to the already mentioned changing of criteria of the scientific activity, trying to be ever more objective and rigorous, which more and more follow the natural sciences way of activity, literary science has found itself faced with a seemingly insoluble dilemma: by adopting the methods of empirical sciences it risks the loss of autonomy and identity, by insisting on hermeneutic standpoints, however, it risks marginalization and a detachment from the scientific paradigm. The solution of the problem has to be sought in the holistic doing away with the asymmetry of value: the humanities must follow the example of empirical sciences in those dimensions that are the most effective ones (pragmatic synthesis of theoreticism, empiricism and application). At the same time, it has to make good use of the potentials of self-reflexive and multi-perspective thinking. Hermeneutic thinking can namely provide a holistic literary study approach and thus upgrade empirical studies about biological, cognitive, social and cultural contexts of literary communication. Literature itself is a foreign element in its own culture (Wintersteiner), which is why its study and the study of intercultural communication enables an easier and better decoding of the foreign in society, understanding of relationships, politics, economy, and the like. Thus it creates the foundations for a successful collaboration within each individual culture, subculture, society and social group and a tolerant and productive collaboration with others.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Medkulturni stiki se pogosto začenjajo prav s stiki med književnostmi dveh različnih kultur, s poročili o dogajanju na določeni literarni sceni, s poročili o posameznih literarnih delih, njihovih priredbah, prevodih, povzetkih in raziskavah, ki nam dajejo uvid v dotlej neznano kulturo in ponujajo temelje, na katerih slovenski bralci gradijo razumevanje te kulture, zanimanje zanjo in pripravljenost za sodelovanje s posamezniki, podjetji in ustanovami znotraj nje. Prav literarnovedni opisi kompleksne bivanjske izkušnje, utemeljeni na znanstvenoteoretični in historični analizi ter samorefleksiji pomembno prispevajo h krepitvi koherence, samorefleksivnosti, stabilnosti in kooperativnosti med vsemi družbenimi akterji.

Humanistična misel je v številnih zgodovinskih situacijah vedno prevzela vodilno vlogo. Z diskurzno-zgodovinskega vidika prav literatura pomembno sodeluje pri konstituiranju, tradiranju in spreminjanju kulture in družbe v najširšem smislu. Tudi na Slovenskem se je književnost skozi vso njeno zgodovino izkazala za povezovalni in državotvorni element. Zato je še toliko bolj pomembno, da v okviru medkulturnih in literarnovednih študij raziskujemo literature tako svoje, slovenske kulture znotraj meja Slovenije, kot v stiku z drugimi (npr. literatura diaspore v stiku z večinskimi kulturami, sprejemanje slovenske literature pri drugih in sprejemanje drugih literatur v Sloveniji) ter tako krepimo zavest o pomenu medkulturnih stikov in medkulturne komunikacije na vseh ravneh in v vseh mogočih razmerjih (manjšinska-večinska, mala-velika, mala-mala, centralna-periferna, subkultura in prevladujoča kultura).

Književnost je večplasten pojav, ki kvalitativno in kvantitativno sooblikuje individualno, kulturno in narodnostno identiteto vsakega posameznika in različnih skupnosti. Ker se vloga leposlovne

literature v tretjem tisočletju povsod po Evropi marginalizira, monopol tehnoloških medijev pa spreminja profil bralca v iskalca mrežnih informacij, je potrebno književnosti in literarni zgodovini vrniti primerno mesto v družbi. Pri tem se moramo zavedati dejstva – in ga izkoristiti v svoj prid – da komunikacija dandanes poteka preko množičnih medijev, predvsem elektronskih, kar pod vprašaj sicer postavlja obstoj klasične knjige in njene publike, po drugi strani pa prav doba digitalne pismenosti odpira številne nove možnosti, saj literatura, znanstveni izsledki in ideje končnega potrošnika dosežejo mnogo prej, kot je bilo to v navadi v preteklosti. Poleg tega vse tesnejša povezanost odpira slovenski kulturni prostor novim, manj znanim kulturam in literaturam, tako povečuje poznavanje teh novih področij med slovenskimi uporabniki in ustvarja plodna tla za sodelovanje tudi na drugih ravneh in področjih.

Družbeni pomen raziskovalnega programa vidimo v vpetosti vsebin o medkulturnosti, o literarnem in kulturnem transferju v študijske procese na univerzah doma in v tujini ter v profiliranju slovenske med- in transkulturne identitete, saj o svojih izsledkih predavamo tako doma in kot tudi mednarodnih krogih. Slovenski raziskovalci se dejavno vključujemo v mednarodno diskusijo o relevantnih temah in s tem prispevamo k (najkvalitetnejši in najcenejši) promociji Slovenije v evropskem raziskovalnem prostoru. S svojim delom posredujemo svoje vedenje o drugih kulturah v slovenskem prostoru in tako krepimo medkulturne kompetence tudi pri slovenskih recipientih, kar ima pozitivne učinke v stiku s tujimi partnerji na kulturnem, tehničnem in gospodarskem področju ter diplomaciji, vse to pa prispeva k utrjevanju meddržavnega sodelovanja pa tudi k spoznavanju drugačnosti in krejitvi tolerance in sprejemanja.

ANG

Intercultural contacts often begin with contacts between the literatures of two different cultures, by reports about the goings-on on a certain literary scene, by reports about individual literary works, their adaptations, translations, summaries and research, which give us an insight into the until then unknown culture and offer the foundations on which Slovenian readers build an understanding of this culture, the interest for it and the readiness to cooperate with individuals, enterprises and institutions inside of it. It is precisely literary study and its descriptions of the complex experience of being, based on scientific-theoretical and historical analysis and self-reflexion importantly contribute to coherence, self-reflexivity, stability and cooperation between all social actors.

Humanist thought has in numerous circumstances always taken the leading role. From a discursive-historical aspect it is literature that importantly participates in the constitution and the changing of culture and society. In Slovenia too, literature has proven to be a linking and state-forming element, which is why it is all the more important to dedicate ourselves to research in the context of intercultural and literary studies and thus strengthen the idea of intercultural communication on all the levels in all the various relationships (minority-majority, small-big, small-small, central-peripheral, subculture and predominant culture).

Literature is a multi-layered phenomenon, which qualitatively and quantitatively help to form individual, cultural and national identity. As the role of belles-lettres is marginalized throughout Europe, the monopoly of technological media, however, changes the reader's profile into a searcher of internet data, it is necessary to give back literature and literary history an adequate place in society. We must know, and use it to our own advantage, that communication today takes place through mass media, especially electronic ones, which questions the existence of a classic book form and its public; on the other hand the very age of digital literacy open up numerous new possibilities, since literature, scientific findings and ideas reach the final consumer much earlier than in the past. Along with that an increasing connectedness opens up Slovenian cultural space to new, less known cultures and literatures, thus increases the knowledge of these new fields between Slovenian users and creates fertile ground for cooperation also on other levels and in other fields.

The social importance of the research programme is in the intertwining of the topics of interculturality, literary and cultural transfer in the study processes at universities at home and abroad, and the profiling of Slovenian inter- and transcultural identity. The researchers will present their findings at home and internationally, for they actively participate in international discussions about relevant themes and thus contribute to (the qualitatively best and cheapest) promotion of Slovenia in European research space. They share their knowledge about other

cultures in Slovenian space and strengthen the intercultural competences of Slovenian recipients. This has positive effects in contacts with foreign partners in the cultural, technical and economic level and diplomacy, which contributes to the solidification of inter-state cooperation and also to the knowledge of otherness, and the strengthening of tolerance and acceptance.

10. Zaključena mentorstva članov programske skupine pri vzgoji kadrov v obdobju 1.1.2009-31.12.2013¹¹

10.1. Diplome¹²

vrsta usposabljanja	število diplom
bolonjski program - I. stopnja	71
bolonjski program - II. stopnja	5
univerzitetni (stari) program	494

10.2. Magisterij znanosti in doktorat znanosti¹³

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	MR	
0	Mirko Mrčela	☐	☒	☐	
35053	Irma Kern	☐	☒	☐	
32214	Simon Zupan	☐	☒	☐	
0	Darja Marinšek	☐	☒	☐	
0	Nataša Intihar Klančar	☐	☒	☐	
19021	Irena Samide	☐	☒	☐	
32636	Petra Kramberger	☐	☒	☐	
0	Samo Šalamon	☐	☒	☐	
0	Matevž Rudolf	☐	☒	☐	
27927	Ana Toroš	☐	☒	☐	
0	Maja Savorgnani	☐	☒	☐	
23442	Eva Premk	☐	☒	☐	
0	Štefan Vevar	☐	☒	☐	
0	Tina Pečovnik	☐	☒	☐	
0	Marjana Finžgar	☒	☐	☐	
0	Barbara Trpin	☒	☐	☐	
0	Mojca Trampuš	☒	☐	☐	
0	Staša Sever	☒	☐	☐	
0	Ana Jurjevič	☒	☐	☐	
0	Urša Poljanšek	☒	☐	☐	
0	Martina Paja	☒	☐	☐	
0	Damijan Fišer	☒	☐	☐	
0	Saša Suhadolnik	☒	☐	☐	
0	Vesna Šušnica Ilc	☒	☐	☐	

0	Safet Krdžalić	☒	☐	☐	
0	Darja Kstelec	☒	☐	☐	
0	Simon Zalar	☒	☐	☐	
0	Romana Šivic	☒	☐	☐	
0	Maja Kuhar	☒	☐	☐	
0	Helena Byrne	☒	☐	☐	
0	Mojca Lazar Doberlet	☒	☐	☐	
0	Jelka Milić	☒	☐	☐	
0	Tina Grobin	☒	☐	☐	
0	Leja Forštner	☒	☐	☐	
0	Klavdija Barut	☒	☐	☐	
0	Primož Murn	☒	☐	☐	
0	Vasja Jakše	☒	☐	☐	
0	Martina Berič	☒	☐	☐	
0	Valerija Hozjan Kovač	☒	☐	☐	
0	Jernej Širok	☒	☐	☐	
0	Nataša Podhraški	☒	☐	☐	
0	Magdalena Svetina Terč	☒	☐	☐	
0	Jasna Potočnik	☐	☒	☐	
27879	Majda Šavle	☐	☒	☐	
32168	Leonora Flis	☐	☒	☐	
0	Vanja Avsenak	☐	☒	☐	
0	Lilijana Savić	☒	☐	☐	
0	Špela Grum	☒	☐	☐	
0	Nataša Korošec	☒	☐	☐	
0	Maja Primožič	☒	☐	☐	
0	Andreja Janežič	☒	☐	☐	
0	Marjeta Skrt	☒	☐	☐	
0	Katja Kvas	☒	☐	☐	
0	Alenka Venišnik	☒	☐	☐	
0	Vesna Kucher	☒	☐	☐	
0	Julija Potrč	☒	☐	☐	
0	Anita Končar Lancer	☒	☐	☐	
0	Urška Zupan	☒	☐	☐	
0	Romi Češčut	☒	☐	☐	
0	Andreja Krašna	☒	☐	☐	
0	Staša Černe	☒	☐	☐	
0	Karmen Zorko	☒	☐	☐	
0	Barbara Urh				

		☒	☐	☐	
0	Romana Furla	☒	☐	☐	
0	Maja Štefkovič	☐	☒	☐	
0	Igor Divjak	☐	☒	☐	

Legenda:

Mag. - Znanstveni magisterij

Dr. - Doktorat znanosti

MR - mladi raziskovalec

11. Pretok mladih raziskovalcev – zaposlitev po zaključenem usposabljanju¹⁴

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	Zaposlitev	
		☐	☐	<input type="text"/>	

Legenda zaposlitev:

A - visokošolski in javni raziskovalni zavodi

B - gospodarstvo

C - javna uprava

D - družbene dejavnosti

E - tujina

F - drugo

12. Vključenost raziskovalcev iz podjetij in gostovanje raziskovalcev, podoktorandov ter študentov iz tujine, daljše od enega meseca, v obdobju 1.1.2009-31.12.2013

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Sodelovanje v programski skupini	Število mesecev	
0	Primus-Heinz Kucher	<input type="text" value="B - uveljavljeni"/>	5	
0	Hermann Korte	<input type="text" value="B - uveljavljeni"/>	2	
0	Theodore Fiedler	<input type="text" value="B - uveljavljeni"/>	9	
0	Jennifer Cognard-Black	<input type="text" value="B - uveljavljeni"/>	5	

Legenda sodelovanja v programski skupini:

A - raziskovalec/strokovnjak iz podjetja

B - uveljavljeni raziskovalec iz tujine

C - študent - doktorand iz tujine

D - podoktorand iz tujine

13. Vključevanje v raziskovalne programe Evropske unije in v druge mednarodne raziskovalne in razvojne programe ter drugo mednarodno sodelovanje v obdobju 1.1.2009-31.12.2013 z vsebinsko obrazložitvijo porabe dodeljenih sredstev iz naslova dodatnega letnega sofinanciranja mednarodnega sodelovanja na podlagi pozivov za EU vpetost.¹⁵

SLO

1. LLP prevajalski projekt TransStar: Spodbujanje transkulturnih, digitalnih in multitransnacionalnih kompetenc (2013-2015) - koordinatorica za Slovenijo Tanja Žigon.
2. TEMPUS SEEPALS (South East European Project for the Advancement of Language Studies), 2010–2013, koordinatorica za Slovenijo Michelle Gadpaille.
3. Raziskovalni projekt v okviru Avstrijskih knjižnic v tujini (Österreich-Bibliotheken im Ausland), 2008-2010: Kulturni transferji v nemški regionalni periodiki habsburške monarhije - koordinator Matjaž Birk.
4. Raziskovalni projekt v okviru Avstrijskih knjižnic v tujini (Österreich-Bibliotheken im

Ausland), 2010–2013, koordinator prof. dr. Zoltan Szendi (Univerza v Pécsu, Madžarska): Medializacija propada habsburške monarhije 1880–1914; sodelavca iz Slovenije Tanja Žigon in Matjaž Birk.

5. Prevajalski raziskovalni projekt: Canada in Eight Tongues: Translating Canada in Central Europe, ki ga organizira CEACS (Central European Association for Canada Studies, 2009–2013) - koordinatorica za Slovenijo Michelle Gadpaille

6. Bilateralni projekt Slovenija-Turčija: Raziskovanje in poučevanje postkolonialnih književnosti v angleščini v Sloveniji in Turčiji (2011–2013) – vodja Igor Maver

7. Dvoletni intenzivni program Erasmus: Idejni in izkustveni svetovi v nemški književnosti srednjega in zgodnjega novega veka« (ERA-IPR-5/12), mednarodni intenzivni program (2012–2013) – vodja za Slovenijo Marija Javor Briški; V Ljubljani je od 17. 2. do 2. 3. 2013 potekalo srečanje z več kot 40 udeleženci. Predavatelji z 12 evropskih partnerskih univerz so z interdisciplinarnega vidika obravnavali pomen in funkcije emocij v srednje- in zgodnjenovoveški nemški književnosti.

8. Bilateralni projekt BI-US/12-13-012 (2012–2013), ZDA v nemški književnosti – hibridne identitete in njihovi transnacionalni in transkulturni konteksti – koordinatorica Vesna Kondrič Horvat

9. Bilateralni projekt Slovenija-Avstrija: Vplivi angleške književnosti v habsburškem kulturnem kontekstu v slov. in avstrijskih deželah (2011–2012) – vodja Igor Maver

10. Projekt Erasmus Mundus Master Course: Nemška literatura v evropskem srednjem veku, ki je integriran podiplomski mednarodni študijski program (2009–2010) – koordinatorica Marija Javor Briški

11. LLP Projekt LANQUA: The Language Network for Quality Assurance (2007–2010) - vodja podprojekta Literatura in kultura Neva Šlibar

Drugo mednarodno sodelovanje:

1. Mira Miladinović Zalaznik in Tanja Žigon sodelujeta s Centrom odličnosti »Paul Celan«, Bukarešta (»Paul Celan« Centre for Excellence, Bukarest) in z Inštitutom za zgodovino in kulturo Nemcev v JV Evropi pri Univerzi v Münchnu (Mira Miladinović Zalaznik je članica Sveta Inštituta).

2. Mira Miladinović Zalaznik je članica strokovnega združenja »Joseph-Roth-Gesellschaft« in članica Komisije za zgodovino in kulturo Nemcev v JV Evropi (Tübingen)

3. Vesna Kondrič Horvat je članica naslednjih mednarodnih strokovnih združenj: Gesellschaft für die Erforschung der Deutschschweizer Literatur, Internationale Vereinigung für Germanistik, German Studies Association, (Österreichische Gesellschaft für Germanistik).

4. Tanja Žigon je koordinatorica Skupnih študijskih programov Prevajanje in tolmačenje, ki ju izvaja Univerza v Ljubljani skupaj z Univerzo v Gradcu.

5. Mira Miladinović Zalaznik in Tanja Žigon sta članici Srednjeevropskega združenja germanistov, MGV (Mitteleuropäischer Germanistenverband), deset raziskovalcev je članov Združenja germanistov jugovzhodne Evrope (Südosteuropäischer Germanistenverband).

6. Člani/ce raziskovalne skupine so uredniki ali člani uredniških odborov znanstvenih revij v tujini: Igor Maver: član uredniškega odbora *Il Tolomeo* (Venezia: Studio LT2) in član uredništva *TransPostCross* (Universita degli studi di Bologna), član uredniškega odbora *Journal of language, literature and culture* (Maney Publishing: Australasian Universities); Jason Blake: glavni urednik *Central European Journal of Canadian Studies* (Brno); Mira Miladinović Zalaznik: članica uredniškega sveta *Estudios filológicos alemanes* (Sevilla: Universidad de Sevilla); Neva Šlibar: članica uredniškega odbora *European journal of language* (Liverpool: Liverpool University Press); Đurđa Strsoglavc: članica uredniškega odbora *Philological studies* (Skopje), članica uredniškega odbora *Slavica tergestina*; Vladimir Osolnik: *Književnost i jezik* (Beograd: Društvo za srpskohrvatski jezik i književnost Srbije); Tone Smolej: član uredniškega odbora *Przekłady Literatur Słowiańskich* (Kratowice, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego) itd.

7. Raziskovalci/ke so v okviru programa Erasmus izvedli predavanja na evropskih univerzah (Bologna, Huelva/Igor Maver, Porto/Portugalska/Marija Javor Briški, Beograd/Mateja Pezdirc Bartol, Budimšepa, Praga/Tone Smolej, Bukarešta/Đurđa Strsoglavc, Berlin/Neva Šlibar, Alojzija Zupan Sosič/Sofija itd.) in imeli vabljenja predavanja (Novi Sad, Granada/Alojzija Zupan Sosič, Gradec/Jason Blake, Zagreb in Beograd/Đurđa Strsoglavc, München/Andrea Leskovec itd.), poleg tega pa so tudi predavali (semester) na tujih univerzah (Johann Georg Lughofer 2012 v Južnoafriški republiki in na Dunaju).

8. Raziskovalci/ke so v zadnjih petih letih izvedli 111 predavanj na tujih univerzah (gl. podatke iz baze Sicris).

14. Vključenost v projekte za uporabnike, ki v so obdobju trajanja raziskovalnega programa (1. 1. 2009 – 31. 12. 2013), potekali izven financiranja ARRS¹⁶

SLO

Člani programske skupine so v preteklem petletnem obdobju sodelovali še pri projektih:

1. Dejan Kos je član organizacijskega odbora in predsednik komisije Tuji jeziki pri projektu »Mladi za napredek Maribora« pod pokroviteljstvom Mestne občine Maribor in Zveze prijateljev mladine Maribor. Je tudi član izvršnega odbora SDPK (Slovenskega društva za primerjalno književnost).
2. Veronika Rot Gabrovec sodeluje pri projektu »Umestitev izpitov iz angleščine v skupni evropski referenčni okvir za jezike«, nosilec Državni izpitni center (2011–2013). Je članica upravnega odbora Bralnega društva Slovenije in mednarodnega odbora IDEC & FELA.
3. Igor Maver je koordinator interdisciplinarnega doktorskega programa Ameriške študije, FF in FDV UL.
4. Alojzija Zupan Sosič je 2012 koordinirala (v sodelovanju z Centrom za slovenski jezik kot drugi in tuji jezik UL FF) mednarodni projekt Svetovni dnevi slovenskega dokumentarnega filma, potekal od 26. 11 do 3. 12. 2012 na več kot 51 univerzah po svetu, istočasno tudi v Ljubljani. V letih 2009–2010 je bila predsednica maturitetne komisije in programa STU in leta 2013 zunanja sodelavka in svetovalka pri Državni maturitetni komisiji za slovenščino. Bila je tudi članica komisije za nagrado Kesnik 2013.
5. Đurđa Stroglavec je 2012 v okviru Evropske prestolnice kulture sodelovala pri izdelavi in izdaji slovarja: Slovensko-romski slovar = Slovenikano-romano alavari, Maribor: Frekvenca, socialno-kulturno združenje nemirnih in aktivnih, EPK, končan leta 2012.
6. Vesna Kondrič Horvat je od 2001 predsednica komisije za pripravo NPZ (nacionalnih preizkusov znanja), članica PSS za jezike za pripravo nove Bele knjige o vzgoji in izobraževanju ter članica projektne skupine za Umestitev izpitov iz tujih jezikov v skupni evropski jezikovni okvir. Poleg tega je 2009 sodelovala v projektu »Izvajanje projektov za inovativne in ustvarjalne pristope k poučevanju in učenju«; 2010 je bila članica projekta »Priprava konceptualnih osnov za dograjevanje sistema vzgoje in izobraževanja«. Kolegica je tudi članica žirije za podelitev mednarodne nagrade Vilenica.
7. Meta Grosman je sodelavka Mednarodnega bralnega društva, sodelavka Bralnega društva Slovenije. Bila je članica komisije za pripravo smernic za razvoj pismenosti pri MŠŠ (2009–2010) in članica komisije za učne načrte za angleščino (2009–2010).
8. Igor Maver: večletni član komisije za oceno na natečaju znanstvenih del s področja slovenskega zamejstva in izseljenstva pri Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.
9. Tome Smolej: član strokovne komisije za književnost pri Prešernovih nagradah (2013).
10. Mateja Pezdirc Bartol je članica Strokovnega svetu Lutkovnega gledališča Ljubljana
11. Marija Zlatnar Moe je v sklopu priprav za ocenjevalce maturitetnega eseja 2013 (organizira Državni izpitni center), marca 2013 predavala o romanu Pera Pettersona: Konje krast. Jeseni 2013 je sodelovala pri okrogli mizi o prevajanju Shakespeara na mariborskem Borštnikovem srečanju.

15. Ocena tehnološke zrelosti rezultatov programa in možnosti za njihovo implementacijo v praksi (točka ni namenjena raziskovalnim programom s področij humanističnih ved)¹⁷

SLO

--

16. Ocenite, ali bi doseženi rezultati v okviru programa lahko vodili do ustanovitve spin-off podjetja, kolikšen finančni vložek bi zahteval ta korak ter kakšno infrastrukturo in opremo bi potrebovali

možnost ustanovitve spin-off podjetja	☐ DA ☒ NE
potrebni finančni vložek	
ocena potrebne infrastrukture in opreme ¹⁸	

17. Izjemni dosežek v 2013¹⁹

17.1. Izjemni znanstveni dosežek

Transgresija in transformacija: Eros kot mejni fenomen v izbranih besedilih nemške književnosti

Raziskava preučuje fenomen erosa kot hermenevtičen princip in mejni fenomen, osvetljuje pojmovanje erosa v kontekstu različnih filozofskih tokov ter nemške književnosti. Doživljanje radikalne tujosti pripelje subjekt v stanje, ko svojo identiteto izkusi kot problematično. Gre za občutek ogroženosti, ki izhaja iz nezmožnosti vzpostavitve smiselnih struktur. Subjekt to doživlja kot premikanje meja jaza, kot transgresijo in izgubo avtonomije. Po drugi strani pa

prav mejna izkušnja subjekt, ki se sooči s tujostjo, konstituira. Prispevek preučuje strukturo izkušnje radikalno tujega, ki je skupna besedilom različnih literarnozgodovinskih kontekstov. Model, ki ga ponuja raziskava, je izhodišče za širšo literarnozgodovinsko raziskavo o fenomenih tujega v različnih zgodovinskih kontekstih in podlaga za študije, ki se ukvarjajo s fenomenom tujega, tudi v Sloveniji, kjer tovrstnih študij še ni.

17.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

Gluscht: antologija sodobne švicarske književnosti, predstavitev medkulturnega vidika na številnih forumih v Sloveniji

Na 28. festivalu v Vilenici je bila v središču Švica s svojo književnostjo. Osrednje delo, antologija sodobne švicarske književnosti, ki je Švico približalo zainteresirani publiki, je uredila Vesna Kondrič Horvat. V spremni študiji je poudarila medkulturni vidik vseh štirih književnosti Švice, objavila pa je tudi bibliografijo iz vseh štirih jezikov Švice prevedenih del v slovenščino. Izdajo knjige so spremljali številni odmevni dogodki in forumi: maja 2013 literarni večer z dvema švicarskima pisateljema (Pedretti, Urweider) v Cankarjevem domu v Ljubljani in v Univerzitetni knjižnici v Mariboru, septembra z dvema avtorjema v Mariboru (Rakusa, De Marchi) in s petimi v Cankarjevem domu (Bärfuss, Camenisch, De Marchi, Layaz in Rakusa). Poleg tega je urednica za nacionalni radio pripravila 40-minutni literarni večer, ki je bil predvajan 12. septembra 2013.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja in obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v papirnati obliki
- so z vsebino poročila seznanjeni in se strinjajo vsi izvajalci raziskovalnega programa

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba JRO
in/ali RO s koncesijo:*

in

vodja raziskovalnega programa:

Univerza v Ljubljani, Filozofska
fakulteta

Tanja Žigon

ŽIG

Kraj in datum:

Oznaka prijave: ARRS-RPROG-ZP-2014/40

¹ Napišite povzetek raziskovalnega programa v slovenskem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11) in angleškem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, v katerem predstavite raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega programa in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11).

[Nazaj](#)

⁴ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa dela raziskovalnega programa, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega programa oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine v zadnjem letu izvajanja raziskovalnega programa, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite znanstvene dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru tega programa. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)

⁶ Navedite družbeno-ekonomske dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru tega programa. Družbeno-ekonomski dosežek iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat programa ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega programa iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki (približno 1/3 strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen program, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹¹ Upoštevajo se le tiste diplome, magisteriji znanosti in doktorati znanosti (zaključene/i v obdobju 1. 1. 2009 – 31. 12. 2013), pri katerih so kot mentorji sodelovali člani programske skupine. [Nazaj](#)

¹² Vpišite število opravljenih diplom v času trajanja raziskovalnega programa glede na vrsto usposabljanja. [Nazaj](#)

¹³ Vpišite šifro raziskovalca in/ali ime in priimek osebe, ki je v času trajanja raziskovalnega programa pridobila naziv magister znanosti in/ali doktor znanosti ter označite doseženo izobrazbo. V primeru, da se je oseba usposabljala po programu Mladi raziskovalci, označite MR. [Nazaj](#)

¹⁴ Za mlade raziskovalce, ki ste jih navedli v tabeli 11.2. točke (usposabljanje so uspešno zaključili v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2013), ustrezno označite, kje so se zaposlili po zaključenem usposabljanju. [Nazaj](#)

¹⁵ Navedite naslove projektov in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Točko izpolnijo tudi izvajalci raziskovalnega programa, prejemniki sredstev iz naslova dodatnega letnega sofinanciranja raziskovalnega programa zaradi mednarodnega sodelovanja (sodelovanja v projektih okvirnih programov Evropske unije). Izvajalec, ki je na podlagi pogodbe prejel sredstva iz navedenega naslova, vsebinsko opiše porabo prejetih sredstev za financiranje stroškov blaga in storitev ter amortizacije, nastalih pri izvajanju tega raziskovalnega programa. V primeru, da so bili v okviru raziskovalnega programa prejemniki sredstev različni izvajalci, vsak pripravi vsebinsko poročilo za svoj delež pogodbenih sredstev. Vodja raziskovalnega programa poskrbi, da je vsebinsko poročilo, ločeno za vsakega izvajalca, vključeno v navedeno točko poročila. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁶ Navedite naslove projektov, ki ne sodijo v okvir financiranja ARRS (npr: industrijski projekti, projekti za druge naročnike, državno upravo, občine idr.) in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁷ Opišite možnosti za uporabo rezultatov v praksi. Opišite izdelke oziroma tehnologijo in potencialne trge oziroma tržne niše, v katere sodijo. Ocenite dodano vrednost izdelkov, katerih osnova je znanje, razvito v okviru programa oziroma dodano vrednost na zaposlenega, če jo je mogoče oceniti (npr. v primerih, ko je rezultat izboljšava obstoječih tehnologij oziroma izdelkov). Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁸ Največ 1.000 znakov vključno s presledki (približno 1/6 strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

¹⁹ Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega programa v letu 2013 (največ 1000 znakov, vključno s presledki, velikost pisave 11). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis

izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROG-ZP/2014 v1.00a

D0-66-EE-59-B9-FA-F9-9A-86-D2-45-1E-DE-BE-7A-A5-47-C5-FE-FB

Priloga 1

VEDA: HUMANISTIKA

Področje: 6.07 Literarne vede

Dosežek 1: Transgresija in transformacija: Eros kot mejni fenomen v izbranih besedilih nemške književnosti. Vir: Leskovec, Andrea. Transgression und Transformation: Eros als Grenzphänomen in einigen Texten der deutschsprachigen Literatur. *Lili. Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik*, let. 43, zv. 171, str. 140–156.

Naslovnica nemške znanstvene revije Lili, ki jo izdaja priznana založba J. B. Metzler in je objavila raziskavo.

Raziskava preučuje fenomen erosa kot hermenevtičen princip in kot mejni fenomen, osvetljuje pojmovanje erosa v kontekstu različnih filozofskih tokov ter nemške književnosti. Doživljanje radikalne tujosti pripelje subjekt v stanje, ko svojo identiteto izkusi kot problematično. Gre za občutek ogroženosti, ki izhaja iz nezmožnosti vzpostavitve smiselnih struktur. To subjekt doživlja kot premikanje meja jaza, kot transgresijo in izgubo avtonomije. Po drugi strani pa mejna izkušnja konstituira subjekt, saj ta samega sebe doživlja kot subjekt ravno pri soočenju s tujostjo. Raziskava preučuje strukturo izkušnje radikalno tujega, ki je skupna besedilom različnih literarnozgodovinskih kontekstov. Model, ki ga ponuja, je lahko izhodišče za širšo literarnozgodovinsko raziskavo o fenomenih tujega v različnih zgodovinskih kontekstih in podlaga za študije, ki se ukvarjajo s fenomenom tujega, tudi v Sloveniji, saj tovrstnih študij še nimamo.

Priloga 2

VEDA: HUMANISTIKA

Področje: 6.07 Literarne vede

Dosežek 1: Uredništvo antologije sodobne švicarske književnosti ter organizacija forumov, pogovorov in branj z avtorji iz Švice. Vir: KONDRIČ HORVAT, Vesna (ur.). *Gluscht: antologija sodobne švicarske književnosti* (Antologije Vilenice). Ljubljana: Društvo slovenskih pisateljev, 2013. 216 str.; KONDRIČ HORVAT, Vesna. *Švicarska književnost ali književnost Švice? Oddaja Literarni večer, Radio Slovenija, 1. program, 12. 9. 2013 ob 21:05.* 2013.

Na naslovnici antologije je *Zajtrk v krznu*, delo švicarske umetnice Meret Oppenheim, ki bi prav leta 2013 praznovala stoletnico.

Na 28. mednarodnem literarnem festivalu v Vilenici 2013 je bila v središču Švica s svojo književnostjo, ki nastaja v nemškem, francoskem, italijanskem in retoromanskem jeziku. Osrednje delo, antologija švicarske književnosti z naslovom *Gluscht*, ki je Švico približalo obiskovalcem in strokovnjakom, je uredila Vesna Kondrič Horvat in je izšlo v zbirki Antologije Vilenice. Izid knjige sta omogočila JAK in švicarska Pro Helvetia. Urednica je k sodelovanju privabila najvidnejše slovenske prevajalce ter v spremni študiji poudarila medkulturni vidik vseh štirih književnosti Švice. Izdajo knjige so spremljali odmevni dogodki in forumi: maja 2013 literarni večer z Erico Pedretti in Raphaelom Urweiderjem v Cankarjevem domu in v Univerzitetni knjižnici v Mariboru, septembra pogovor z avtorji (Bärfuss, Camenisch, De Marchi, Layaz in Rakusa) v Mariboru in v Ljubljani, urednica pa je za nacionalni radio pripravila tudi 40-minutni literarni večer, ki je bil predvajan 12. 9. 2013.